

ADDRESS OF HIS BEATITUDE SVIATOSLAV on the Occasion of the Fortieth Anniversary of the Chornobyl Disaster
Christ is Risen!
Beloved in Christ!

On April 26, forty years will have passed since the accident at the Chornobyl nuclear power plant — a tragedy that caused a socio-ecological catastrophe of a global scale and forever changed the face of our land and the fate of millions of people.

Forty years, according to biblical tradition, is a special period: a time of testing, cleansing of memory and a deep rethinking of the path behind us, as well as the experience of God's presence among us. Just as the people of Israel once journeyed through the desert for forty years to the promised land, so we have been carrying the burden of the Chornobyl disaster for four decades. Today, we pause to reflect on this journey through time and learn lessons for the future.

First of all, let us bow our heads before the bravery of the decontaminators. They became the living embodiment of the words of Christ: «Greater love has no one than this, that he lay down his life for his friends» (John 15:13). These people went into the fire and mitigated the consequences of the nuclear disaster not for the sake of glory, but for the sake of saving lives. Their sacrifice stopped the spread of deadly radiation and became a living shield for all of Europe and the world.

Today, when Ukraine is once again burning in the flames of war, we see the same spirit of self-sacrifice in our soldiers and rescuers. We prayerfully remember everyone who gave their health and lives for our safety. May this day of sorrowful anniversary become a day of prayer: let us pray for those who died while neutralizing the effects of this catastrophe.

Even after forty years, we know only a part of the numerous eco-social challenges of Chornobyl, which are reflected in the fates of the victims. This catastrophe was not just a technical error — it was a consequence of the spiritual blindness of the Soviet system which placed ideology above human life, and illusory greatness above truth and moral responsibility.

The experience of Chornobyl teaches us that mankind cannot arbitrarily and with impunity rule over God's world. The catastrophe reminds us of our common responsibility for all of God's creation, for the environment. We must recognize that the abuse of the Creator's gifts—air and water pollution, depletion of the earth, destruction of nature, wasteful use of energy and resources—is a sin against God, against our neighbor and future generations.

We mark the current anniversary of Chornobyl in the conditions of a full-scale war that destroys not only human lives, but also God's creation—land, water and forests, turning them into a disaster zone. The enemy uses civilian nuclear infrastructure as a tool of blackmail. The occupation of the Chornobyl nuclear power plant at the beginning of the invasion and the constant threat at the Zaporizhzhia nuclear power plant indicate that not everyone has learned the lessons of the past.

The world has once again found itself at a dangerous precipice where human pride and irresponsibility can lead to new disasters. In this context, we call on the international community to take decisive action to prevent the repetition of a tragedy that could surpass the events of 1986.

By destroying the energy infrastructure, the aggressor not only deprives people of their normal living conditions, but also directly threatens the health and lives of millions. With particular urgency, the tragic experience of Chornobyl and the modern challenges of war call us to ecological conversion, as the Church constantly reminds us.

So let us become wise and responsible stewards of the Creator's gifts. Every unit of energy saved, every tree planted, every act to avoid excessive consumption is our contribution to preventing new environmental disasters.

The UGCC Office for Ecology, on the occasion of the fortieth anniversary of the Chornobyl disaster, initiated the All-Ukrainian eco-social campaign, «Candle of Memory» under the slogan «Remember the Past — Protect the Future». Its goal is to honor the decontaminators and victims of the disaster as well as to call for ecological repentance and active protection of the environment in the face of modern threats.

We invite all the faithful of our Church and people of good will to offer prayers for the repose of the souls of the deceased hero-decontaminators and for the health of those who still bear the burden of the consequences of the Chornobyl disaster. Let us light the «Candle of Remembrance» on the windowsills of our homes on Sunday, April 26, at 8:00 PM as a symbol of unquenchable prayer and hope for the healing of creation. Let us stand in solidarity with those who need medical and social assistance as a result of the accident at the Chornobyl nuclear power plant.

May the Lord, who conquered death with his resurrection, help us heal the wounds of Chornobyl. Let us implore the risen Christ for the gift of ecological conversion so that we may be worthy witnesses of God's love, overcome evil, protect our common home, and multiply the gifts of the Creator.

The blessing of the Lord be upon you!

† SVIATOSLAV

№
1
7

А
Р
Р
І
Л

2
6

2
0
2
6

SAINT NICHOLAS
UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH

УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА
ЦЕРКВА СВЯТОГО МИКОЛАЯ

№

ПІД ОПІКОЮ
ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ
МАРІЇ ОДІГІТРІЇ

17

UNDER THE
PROTECTION OF
MOTHER OF GOD

CHURCH BULLETIN

April 26 – 2026 – 26 квітня
ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК

CHURCH BULLETIN

April 26 – 2026 – 26 квітня
ЦЕРКОВНИЙ ВІСНИК
LITURGICAL SCHEDULE

St. Nicholas Ukr. Cath. Church
Церква Святого Миколая
(Під Опікою П.Д.М.)
ПОРЯДОК СВ. ЛІТУРГІЙ

4:30 PM For all the families that are struggling with medical problems (Anonymous) **STREAMING**

26 квітня: Неділя Мироносиць **STREAMING**
April 26: Sunday of Myrrh-bearing Women

10:00 AM +Марійка Пашковська – 5 річниця (родина)

Панахида за загиблих в наслідок Чорнобиля

Monday, April 27 квітня, понеділок

8:00 AM За МИР в Україні – For PEACE in Ukraine

Tuesday, April 28 квітня, вівторок

9:00 AM +Michael Chort (Marianne)

Thursday, April 30 квітня, четвер

8:00 AM +Mary Lucas Veristko (M. Chort)

Friday, May 1 травня, п'ятниця

9:00 AM За всіх хворих і немічних
For all sick and suffering

7:00 PM International Rosary at

St. John Maron Church, 2040 Wehrle Dr.

Saturday, May 2 травня, субота

8:00 AM +Fra Vjeko Matić - 40 day

4:30 PM +Larry (9 years) and **STREAMING**
Joseph and Florence Kinsella
(Kinsella & Wisniewski Families)

3 травня: Неділя Розслабленого **STREAMING**
May 3: Sunday of the Paralytic

10:00 AM За Парохіян – For Parishioners

Вічне світло горить за мир в Україні
Eternal Light burns for peace in Ukraine

Eternal Light Honoring Mother of God burns
for Special Intention (Maria Petryshyn)

CHRIST IS RISEN! INDEED, HE IS RISEN!
ХРИСТОС ВОСКРЕС!
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

Donation to St. Nicholas

Roof Fund

In memory of Ray Kowalyk

Jacob Forbragd – \$150.00

Bulletin Fund

Julia Blendonohy – \$50.00

William & Irene Burda – \$50.00

Halyna Pryshlak – \$50.00

Meat Raffle

Presented by

The Apollo Concrete Coatings

11 Day Power Play Team

Sunday, April 26th, 2026

Doors open at Noon, First spin at 1PM.

Matthew Glab Post 1477

1965 Abbott Rd, Lackawanna, NY 14218

\$15 Admission

Beer and Soda is included with admission. Cash bar and pizza also available for purchase. Bring all of your favorite snacks. No outside alcohol allowed

All proceeds support the
11 Day Power Play

For more information on supporting the cause or to donate please visit
<https://communityshift.11daypowerplay.com/ApolloConcreteCoatings>

To purchase tickets or to reserve your
table of 8 or more please contact Carl Szydlowski
Call or Text 716-310-9737

Christina H. Arthurs, Attorney
716.853.5100 or carthurs@lippes.com
Estate Planning & Probate | Real Estate
Immigration | Corporate

Lippes
Mathias
Wexler Friedman LLP

Albany | Buffalo | Florida | New York | Toronto Area | Washington, D.C.
lippes.com

Attorney Advertising.
Prior results do not guarantee a similar outcome.

KARYCZAK'S

AUTOMOTIVE

995 ABBOTT ROAD • BUFFALO, NEW YORK 14220

COMPLETE AUTO REPAIRS / N.Y.S. INSPECTION •
FOREIGN & DOMESTIC CARS •
TRANSMISSION ADJUSTMENTS & REPAIRS •
WHEEL ALIGNMENTS & TIRES •
BATTERIES / AIR CONDITIONING & ACCESSORIES •
MUFFLER & EXHAUST SYSTEMS •

TOWING SERVICE - ALL WORK GUARANTEED

822-1574 FAX 825-7428 827-8895

Proud to Support
St. Nicholas Ukrainian Catholic Church

Buszka Funeral Home

Director Peter D. Stachowski

2005 Clinton Street at S. Ogden, Buffalo New York 14206

(716) 825-7777 www.buszkafuneralhome.com

Another location at:

2085 Union Rd., West Seneca, one block North of Clinton.

New spacious location, fresh and modern facility. On site Chapel is separated from large viewing rooms.

Lower level has a new café plus a reception hall for family use.

Сердечна подяка усім спонсорам!

Real Estate Services

Ask me about
the 100% Money
Back Guarantee!

JENNY PFEIFFER-NOWADLY
Licensed Associate Real Estate Broker

4909 Transit Road • Depew, NY 14043

Cell: 716.523.6693

Office: 716.656.8999 • Fax: 716.825.4911

jennypfeiffer@howardhanna.com

HowardHanna.com

PHONE 893-1025

Fusani &
Kuhn's Monuments, Inc.

ASK FOR TOM

2398 GENESEE ST.
BUFFALO, N.Y. 14225

Wilhelmina E. Klimeczko
Janine R. Klimeczko
Michael A. Klimeczko
Licensed Directors

Pietszak

Funeral Home

www.Pietszak.com (716) 897-2400

Continuing a Tradition of
thoughtful Personalized Service

806 Clinton St.
Buffalo, 14210

2400 William St.
Cheektowaga, 14206

Thanks are extended to all Sponsors!

MARY KAY

Ulana Scheidle

Independent Beauty Consultant

(716) 628-7882

(716) 309-2772

uscheidle@verizon.net

www.marykay.com/uscheidle

Contact me for a complimentary facial

EURO DELI AND GIFTS

www.eurodelisausage.com

LUNCHES & SANDWICHES SERVED DAILY

For All of Your Old World Favorite Products, Just Around The Corner. Stop In & Take a Look.

Many Varieties of:

Bologna • Salami • Fresh Polish Sausage • Head Cheese • Garlic Sausage • Smoked Fish
European Beer • Kefir/Butter • Condiments • Pierogi (Homemade) - Many Varieties
Smoked Sausages • Bacon (Bozek) • Canadian Bacon • Blood Kishka (Homemade)
Polish Hams • Caviar • Kvas Drink • Cheese • European Chocolates • Pickles/Tomatoes

4166 Union Rd., Cheektowaga, NY (In Airport Plaza) 630-0130
2321 Millersport Hwy. Amherst (Getzville Plaza) 688-1495

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

Become a member of Ukrainian FCU and save money with lower rates on loans, make money with higher interest on your savings, and save time with our convenient online services!

PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES
SAVINGS & CHECKING ACCOUNTS | SHARE CERTIFICATES | MONEY MARKET | IRA | LOANS | MORTGAGES | VISA CREDIT & DEBIT CARDS | MONEYGRAM | INTERNATIONAL AND DOMESTIC WIRE TRANSFERS | ONLINE SERVICES | [NOTARY PUBLIC | TRANSLATIONS | SCHOLARSHIPS] ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ ОЩАДНІ ТА ЧЕКОВІ РАХУНКИ | ПОЗИКИ | КРЕДИТИ НА НЕРУХОМІСТЬ | ПЛАТІЖНІ КАРТКИ VISA | MONEYGRAM | ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ | ЕЛЕКТРОННІ ПОСЛУГИ [ПОСЛУГИ НОТАРІУСА] ПЕРЕКЛАДИ | СТИПЕНДІЇ

Buffalo Branch Ukrainian Home Dnipro 562 Genesee Street Buffalo NY 14204 (716) 847-6655 www.ukrainianfcu.org	Amherst Branch Ellicott Creek Plaza 2882 Niagara Falls Blvd Amherst NY 14228 (716) 799-8385 www.ukrainianfcu.org
Business Hours Closed Wednesdays, Зачинені по середах Mon., Tuesday, Thursday 9:30 am - 5 pm Пон., вівторок, четвер Friday / П'ятниця 9:30 am - 6 pm Saturday / Субота 9 am - 1 pm	Business Hours Closed Mondays, Зачинені по понеділках Tuesday - Thursday 9:30 am - 5 pm 3 вівторка по четвер Friday / П'ятниця 9:30 am - 6 pm Saturday / Субота 9 am - 1 pm

Membership subject to eligibility.
Federally insured by NCUA.

DNIPRO ДНІПРО

Ukrainian Cultural Center

562 Genesee St. Buffalo, NY 14204 856-4476

www.UkrainiansOfBuffalo.com

facebook.com/DniproUkrainianCulturalCenter

Lounge is OPEN every Friday 5-9 pm.

Підтримайте Ваш Народний Дім

Навіть не grosмейстер: 17-річний українець шокував Європу історичною перемогою на чемпіонаті з шахів

Харків'янин Роман Дегтярьов із 126-м рейтингом обійшовши сотні титулованих майстрів

Український шахіст Роман Дегтярьов створив справжню сенсацію, ставши першим в історії переможцем чемпіонату Європи, який не має найвищого звання grosмейстера.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Європейський шаховий союз.

На старті турніру Дегтярьов мав лише 126-й рейтинг серед понад 500 учасників континентальної першості-2026.

Попри це, харків'янин розпочав змагання з трьох перемог поспіль. Згодом він зазнав своєї єдиної поразки на турнірі. Але фінішна пряма була за українцем: у заключних турах він здобув чотири перемоги у п'яти матчах.

Вирішальною стала партія проти 30-річного іспанського grosмейстера Давіда Антона Гіхарро. Роман переграв досвідченого суперника 42-м ходом, набравши підсумкові 9 очок із 11 можливих, що дозволило йому одноосібно посісти перше місце та випередити найближчого переслідувача на пів бала.

Завдяки цій перемозі Дегтярьов не лише здобув перший великий титул, а й отримав пряму путівку на Кубок світу ФІДЕ. Разом із молодим талантом кваліфікацію на престижний світовий форум пройшли ще двоє представників України: досвідчений Антон Коробов та легендарний Василь Іванчук.

Ukrainian IM Dehtiarov Scores Historic European Championship Win, Earns GM Title Colin_McGourty

Seventeen-year-old Ukrainian IM Roman Dehtiarov has made history as both the youngest and lowest-seeded player ever to win the European Individual Chess Championship. He started the event in Katowice, Poland ranked 126th out of 501 players, with a 2452 rating, but took sole first place on 9/11, half a point ahead of Azerbaijani GMs Nijat Abasov, Aydin Suleymanli, and Mahammad Muradli. He won €20,000 (~\$23,500), a spot in the 2027 FIDE World Cup, and an instant grandmaster title as the winner of a continental championship.

On his return to Ukraine, he met and was awarded the "Future of Ukraine" award by Ukrainian President Volodymyr Zelenskyy.

The 2026 European Championship took place April 7-19 and brought together a record 501 players. It was an 11-round Swiss, with players having 90 minutes for 40 moves then another 30 minutes, with a 30-second increment from move one. At stake was a €100,000 prize fund, but perhaps more importantly for most players, 20 spots in the next World Cup.

No one could have predicted the winner—the first IM ever to win the title since the tournament was first held in 2000.

Dehtiarov's result would be remarkable for anyone, but it's even more impressive when you add the backstory. Dehtiarov is from Kharkiv, a city 30 kilometers from the Russian border and therefore in constant danger since the outbreak of the full-scale war in 2022.

Another player from that city, GM Pavel Eljanov, explained that he'd tried to evacuate Dehtiarov's family, but 14-year-old Roman said no, not wanting to abandon his father.

In 2024, at the age of 16 years and five months and already studying at V.N. Karazin Kharkiv National University, Dehtiarov became the youngest-ever Ukrainian Champion. He scored 7.5/9 and had better tiebreaks than top-seed GM Mikhailo Oleksienko.

Dehtiarov has steadily climbed the rating list when he's played, but he hasn't been able to play nearly as often as most of his peers.

Ukrainian Chess player Paul Eljanov said:

When the war started in early 2022, I tried to help several Ukrainian families relocate to Europe (mostly to England, thanks to @TelegraphChess and Andrew Churavin). In one case, everything was arranged for a family from Kharkiv - until their 14-year-old son, a talented chess player refused to leave at the last moment. He didn't want to abandon his father. He stayed in one of the most dangerous places in Ukraine. With very limited chances to travel and barely any practice, he still became Ukrainian Champion. Now he's grown up - and just caused the biggest sensation in the history of the European Championship! Remember the name: Roman Dehtiarov! Not for nothing our city Kharkiv is called "reinforced concrete!"

PROFESSIONAL COLLISION SERVICES & MORE

RED STAR

Nick Hurmak
OWNER
(716) 316-2540
Alexander Arutunian
MANAGER
(716) 578-8185

112 DELAWARE STREET
TONAWANDA, NY 14150
FAX: (716) 260-1254
www.redstarautomotive.com

The Head of the Ukrainian Greek Catholic Church in the 218th Week of the War: Pope Leo XIV's Call, "No to War!" Must Be Heard by All Who Wage War in the World

We are grateful to Pope Leo XIV for his courage in speaking God's word to those who have fallen into the illusion of omnipotence and are leading the world into the vortex of a destructive war. This appeal is directed at all those who are currently waging war and sowing death, particularly those carrying out unjust aggression against Ukraine. This was stated by His Beatitude Sviatoslav, Father and Head of the Ukrainian Greek Catholic Church, in his traditional video address during the 218th week of the great war, which has not ceased for a moment, even during the bright days of Easter.

Despite the so-called Easter truce announced by the aggressor, it was, unfortunately, cynically violated, particularly through crimes against humanity and gross violations of international law.

Against the backdrop of this escalation, the Head of the Church expressed special gratitude to Pope Leo XIV, who is currently visiting the African continent, for his prophetic voice as the Church of Christ. His clear and courageous "No to war!" resounds as a call to the conscience of the modern world.

"It was especially important to hear this voice in the light of the Lord's Easter—the feast of the victory of life over death—when we welcome the Risen Christ among us as the Prince of Peace. In supporting the Holy Father in this struggle against war in the modern world, we want the whole world to hear: Ukraine stands. Ukraine fights. Ukraine prays!" emphasized His Beatitude Sviatoslav.

During these Easter days, the Primate noted, another painful event occurred in the temporarily occupied territories.

"In the city of Tokmak, in the Zaporizhzhia region, on the very day of Easter, the Greek Catholic Church of Saints Peter and Paul was vandalized. With particular cynicism, our faithful were expelled; despite being unable to participate in divine services due to the absence of their priest, they had been caring for, cleaning, and visiting this church. The shrine was seized by clergy of the 'Russian Orthodox Church' with the participation of military units," the spiritual leader recounted.

The Head of the Church expressed deep sorrow over this tragic event and assured the faithful in this long-suffering region of his prayerful closeness.

Nevertheless, this week remains a time of light: in our churches and communities...

**«Ваш біль є нашим болем»
Глава УГКЦ взяв участь
у вшануванні жертв геноциду вірмен у Києві**

24 квітня Отець і Глава УГКЦ Блаж. Святослав взяв участь у молитовному вшануванні 111-ї річниці пам'яті святих мучеників геноциду вірмен в Османській імперії. Поминальні заходи відбулися в Києві біля Хачкара, встановленого на честь невинно убієнних вірменського та українського народів. Молитву очолив єпископ Маркос Оганесян, Глава Української єпархії Вірменської Апостольської Церкви.

У своєму слові Блаженніший Святослав наголосив на глибокій солідарності українського народу з вірменським, який пережив трагедію геноциду.

«Український народ, який пережив свій геноцид, який є постгеноцидною нацією, глибоко розуміє біль і страждання народу Вірменії, що сьогодні поминає ці страшні події 1915 року», — зазначив Глава УГКЦ.

Предстоятель УГКЦ підкреслив важливість збереження історичної правди як запоруки недопущення нових злочинів проти людяності.

«Ми повинні пам'ятати правду, щоб запобігти тому, щоб подібні злочини більше ніколи не повторилися», — сказав Блаженніший Святослав.

Глава УГКЦ також звернув увагу, що цьогорічні роковини геноциду вірмен збігаються із 40-ми роковинами Чорнобильської трагедії, зауваживши, що ідеології, які ставлять себе вище за людське життя, призводять до масових страждань і смертей.

«Ваш біль є нашим болем. Але сьогодні ваші святі мученики є нашими заступниками на небі».

Блаженніший Святослав наголосив, що зло і смерть не мають останнього слова в історії людства, та закликав до спільної молитви за Україну.

(Департамент інформації УГКЦ)

- **CHURCH KITCHEN is now CLOSED**
Check with us later – Things might change.
- Thank you for your help and patronage!
- Thanks are extended to all volunteers!
- Coffee Hour - Usually Every Sunday after Liturgy in Church Hall.

**See you there!
HAVE A BLESSED DAY!!!**

Sunday of Myrrh-bearing Women

Неділя Мироносиць

Ukrainian American Freedom Foundation
501C3 Tax Deductible Charity accepting donations.
Renovate Dnipro Humanitarian Aid to Ukraine

UAFF-Dnipro 562 Genesee St. Buffalo, NY 14204
www.UkrainiansOfBuffalo.com
facebook.com/UkrainiansOfBuffalo.com
(716) 847-1281

Організація Оборони Чотирьох Свобід України
ODFFU – Buffalo, NY – Branch # 22
Emil Bandriwsky, President

CHURCH BULLETIN is published weekly.
Deadline for information is Thursday evening.
ЦЕРК. ВІСНИК видається тижнево.
Інформації просимо подавати до четверга.

SAINT NICHOLAS
UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH
УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА
СВЯТОГО МИКОЛАЯ
(ПІД ОПІКОЮ ПРЕЧИСТОЇ
ДІВИ МАРІЇ ОДІГІТРІЇ)

Par. E-Mail: - stnbuffalo@gmail.com
Web Page: - <http://www.stnbuffalo.com>
Dioc. Web: - <http://www.stamforddio.org>

308 Fillmore Avenue, Buffalo, N. Y. 14206

Rectory: (716) 852-7566

Fax: No fax number

Kitchen: 852-1908

➔ **In Emergency call:**
(716) 830-3920

Confession: Before Liturgies
Сповідь: Перед Св. Літургіями
Baptism: By appointment
Хрещення: За домовленням
Marriage: Contact 6 months in advance
Вінчання: Голоситися 6 місяців скорше

Religion classes – Релігійна Програма
See bulletin for scheduled dates.

Ministry to the sick – Опіка над хворима
Family members should call the Rectory
Родина повинна повідомити священика

IN EMERGENCY CALL ANY TIME
В разі потреби завжди можна закликати
V. Rev. Marijan Procyk, pastor

Please call if you are Hospitalized,
Homebound and need a priest.
Просимо закликати якщо ви у
лічниці або приковані до ліжка!

Як ретроспективний фільм, прокручую у спогадах наші виступи, коли розповідаю про святкові українські традиції своїм учням у суботній «Рідній Школі» у США. І тоді, на якусь мить, забуваю про вік, і про те, що я так далеко від всього рідного.

У презентації до Кундерового «Викраденого Заходу» французький історик та автор монументального видання «Місця пам'яті» П'єр Нора, слушно зауважує що «...для «малих націй», які не дуже певні були свого історичного та політичного існування..., ...культура була і залишається святилищем їхньої ідентичності».

Тому, мабуть, цьогоріч вдалося втілити кількालітню мрію. Спільно із Мар'яною Дручек, яка, як і тисячі наших співвітчизників, прибула до США через повномасштабне вторгнення росії в Україну, вдалося організувати і новітню українську діаспору і на Провідну Неділю провести гаївки в Українській Католицькій Церкві Святого Івана Хрестителя у Кенморі (шт. Нью-Йорк), за що окрема подяка парохів, о. Миколі Дрофичу. «Жучок», «Подоряночка», «Кривий танець», «Ой,

нумо, нумо, заплетімо шума», «Грушечка» - усі ці веснянки та гаївки, поєднані зі співом та грою, захопили у вир як дітвору, так і дорослих. Важливо, що до акції долучилися ті, хто раніше навіть не знав про цю традицію, оскільки прибув до США з тих регіонів, де український дух був знищений совєтизацією та русифікацією багато десятиліть тому настільки, що навіть тридцять років існування відновленої української Держави не могли відродити його вповні.

Тому, щоби укранська традиція жила і набирала сили, належить активно використовувати шанс, який відкрила перед нами сучасність, через війну. Важливо не проґавити жодної миті аби голосно говорити і показати світові себе у якомога більших аспектах, а головно через культуру. Бо саме культура є тим життєдайним джерелом нашої ідентичності, до якого ми спрагло припадаємо особливо у часи найскладніших історичних випробувань. (Андріана Ємчук)

Схилено голови перед подвигом ліквідаторів та запалімо «Свічку пам'яті» Глава УГКЦ у роковини Чорнобиля

26 квітня минає сорок років від часу аварії на Чорнобильській атомній електростанції — трагедії, що спричинила соціально-екологічну катастрофу глобального масштабу і назавжди змінила обличчя нашої землі та долю мільйонів людей.

З цієї нагоди Глава УГКЦ оприлюднив **Звернення**, в якому звучить заклик запалити в неділю, 26 квітня, о 20:00 на підвіконнях наших осель «Свічку пам'яті» як символ незгасної молитви і надії на зцілення створіння. Будьмо солідарними з тими, хто потребує медичної та соціальної допомоги внаслідок аварії на ЧАЕС.

Звернення Блаженнішого Святослава з нагоди сорокових роковин Чорнобильської катастрофи
Двадцять шостого квітня минає сорок років від часу аварії на Чорнобильській атомній електростанції — трагедії, що спричинила соціально-екологічну катастрофу глобального масштабу і назавжди змінила обличчя нашої землі та долю мільйонів людей.

Сорок років, за біблійною традицією, — це особливий період: час випробування, очищення пам'яті та глибокого переосмислення пройденого шляху, а також досвіду Божої присутності серед нас. Як колись ізраїльський народ сорок років мандрував пустелею до обітованої землі, так і ми впродовж чотирьох десятиліть несемо тягар Чорнобильської катастрофи. Сьогодні ми зупиняємося, щоб осмислити цей шлях і внести уроки для майбутнього.

Насамперед схилено голови перед подвигом ліквідаторів. Вони стали живим втіленням слів Христа: «Ніхто неспроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів життя віддає» (Ів. 15, 13). Ці люди йшли у вогонь і долали наслідки атомного лиха не заради слави, а заради спасіння життя. Їхня жертва зупинила поширення смертельної радіації та стала живим щитом для всієї Європи та світу.

Сьогодні, коли Україна знову палає у вогні війни, ми бачимо той самий дух самопожертви в наших воїнах і рятувальниках. Молитовно згадуємо кожного, хто віддав своє здоров'я і життя заради нашої безпеки. Нехай цей день скорботних роковин стане днем молитви: помолімося за тих, хто загинув, ліквідовуючи наслідки цієї катастрофи.

Навіть через сорок років ми знаємо лише частину численних екосоціальних викликів Чорнобиля, які відображаються в долях постраждалих. Ця катастрофа була не лише технічною помилкою — вона стала наслідком духовної сліпоти радянської системи, яка поставила ідеологію вище за людське життя, а фальшиву велич — вище за істину та моральну відповідальність.

Досвід Чорнобиля засвідчує: людина не може свавільно й безкарно панувати над Божим світом. Катастрофа нагадує про нашу спільну відповідальність за все Боже створіння, за довкілля. Ми маємо усвідомити: зловживання дарами Творця — забруднення повітря й води, виснаження землі, нищення природи, марнотратне використання енергії та ресурсів — є гріхом проти Бога, ближніх і майбутніх поколінь.

Нинішні роковини Чорнобиля ми переживаємо в умовах повномасштабної війни, яка нищить не тільки людські життя, а й Боже створіння — землю, воду і ліси, перетворюючи їх на зону лиха. Ворог використовує цивільну ядерну інфраструктуру як інструмент шантажу. Окупація Чорнобильської АЕС на початку вторгнення та постійна загроза на Запорізькій АЕС свідчать, що уроки минулого засвоєні не всіма.

Світ знову опинився на небезпечній межі, де людська гордіня і безвідповідальність можуть призвести до нових катастроф. У цьому контексті закликаємо міжнародну спільноту до рішучих дій, щоб не допустити повторення трагедії, масштаби якої можуть перевершити події 1986 року.

Руйнуючи енергетичну інфраструктуру, агресор не лише позбавляє людей звичних умов життя, а й безпосередньо загрожує здоров'ю і життю мільйонів. Трагічний досвід Чорнобиля та сучасні виклики війни з особливою силою закликають нас до екологічного навернення, про яке постійно нагадує Церква.

Тож станьмо мудrimi і відповідальними управителями дарів Творця. Кожна зекономлена одиниця енергії, кожне посаджене дерево, кожна відмова від надмірного споживання — це наш внесок у запобігання новим екологічним лихам...

ГАЇВКИ (ГАГІЛКИ, ЯГІЛКИ)

Період великодніх свят крізь призму християнського світобачення – це насамперед циклічне нагадування про найбільший Празник, без якого все інше у нашому віросповіданні не мало би такого глибокого сенсу. Ані Різдво, ані Богоявлення, що належать до першочергових у церковному календарі, без акту перемоги життя над смертю через Воскреслого Господа, скоріш за все не були б настільки сакральними за своїм змістом, а Вознесіння і Зіслання Святого Духа не існувало б взагалі. Тож без Воскресіння і саме християнство, не відомо, чи протрималося б понад 2000 тисячі років. І, знову ж таки, якби не Воскресіння, не було б ані великодніх свят, ані всієї тієї традиції, яка, попри чималий відсоток далекого язичництва (розпис яєць-писанок, випікання ритуального хліба-паски, весняні забави тощо) найповніше розквітла на наших землях і збереглася донині, саме завдяки поєднанню із християнством.

Однією із найяскравіших невід’ємних складових великодніх свят є гаївки (гагілки, ягілки – назви варіюються залежно від регіону), які з року в рік збирають на церковних подвір’ях чимало учасників дійства. Яскравим доказом може слугувати львівський «Шевченківський гай», де вже десятиліттями відбуваються гаївки, а число їх учасників щороку невпинно зростає. Для нас, людей ХХІ ст. гаївки – це радше весела великодня забава, наповнена співанками, розвагами та іграми. Втім, якщо не полінуватися і глибше зазирнути у контекст, побачимо відгомін давніх ритуалів, образи оживання й відновлення природи, історичну пам’ять та національну свідомість.

У новітній історії України про тяглість та збереження гаївкової традиції особливо дбали у період української бездержавності. Дозволю собі навести цитату відомого чеського інтелектуала, одного з найбільших європейських письменників минулого століття, Мілана Кундери, який у своєму есеї, що став інтелектуальним маніфестом епохи, писав: «Ідентичність народу чи цивілізації відби-

вається й підсумовується в сукупності духовних творінь, які зазвичай називають «культурою». Якщо ця ідентичність опиняється під смертельною загрозою, культурне життя набуває інтенсивності, загалом, й культура стає живою цінністю, довкола якої перегруповується народ»¹. Своім текстом, написаним 1983 року, Кундера закликав до розмови про розширення Європи, сенс інтеграції та гідність малих мов і націй. Бо саме «...культура, а не географія чи політика, визначає приналежність до Заходу», а, отже, до спільного світоглядного кореня, а той, хто прагне інтегрувати, чи кажучи правду, підкорити певну націю, насамперед починає з її духовної складової. До прикладу, моє покоління 70-80-х ще захопило той совєцький час, коли Великдень (зрештою, як і все, пов’язане з релігією та церквою, головню УГКЦ) перебував під забороною. Тож наша церква у селі Ковалівці, на Коломийщині, тоді не діяла, дзвони мовчали, бо були заховані глибоко під землею, відповідно і гаївки на церковному подвір’ї – табу! Але українське село – серце духовної традиції народу, яку попри грізні заборони, всяко бережуть і передають із покоління до покоління. Один із таких Великоднів особливо запам’ятався: вночі я з бабусею Марією йду святити наш кошик. По дорозі, з різних вуличок до нас доєднуються інші односельці, і таким величезним гуртом ми спільно крокуємо у сусідній Стопчатів, де у церкві ще встигаємо побути на святковій відправі, відтак виходимо з церкви на подвір’я, де бабуся делікатно прилаштовує наш кошик з-поміж інших,

що творять велику, освічену, свічками, вервицю, яку старенький священник окроплює під неголосний і неквапний спів хору «Христос Воскрес із мертвих, смертю смерть подолав, і сущим во гробах живот дарував». Далі якомога швидше вертаємося додому, поспіхом родинно снідаємо свяченим, бо, хоч на календарі неділя, наш клас, зрештою, як і вся школа, у той день мають бути на уроках! І, ось, двадцять четверо восьмиліток – 12 хлопчиків і 12 дівчаток (чимало моїх однокласників щодня пішки долали по 3-4 км з інших сусідніх сіл, де не було тоді початкових шкіл) – як один взірцево зустрічаємо дзвінок за своїми партами! Наша перша вчителька – Марія Іванівна Миронюк, яка, до слова, також щодня пішки ходила на роботу із сусіднього Мишина, розуміла, що мусить дотримуватися тупих вказівок, але частково: діти прийшли до школи – все добре. Але під виглядом «занять на свіжому повітрі», вона виводила нас на подвір’я "за клубом", яке, хоч і поруч зі школою, проте заховане від виду з вікон директора і вчительської кімнати, і там, упівголоса вчила нас, дівчаток, «завивати огірочки», наголошуючи на важливості діалектного виконання зі специфічним «-сі» вкінці: «Огірочки-пупіночки, завивайтеся, ви молоді молодчики женихайтеся. Огірочки, як ізроді мемо продавати, а передна як ізмилит мемо сі сміяти...». Вчила хлопців стрибати «у лозу», робити «дзвінницю», а потім всі ми разом весело закручували «фостаче» і грали «у паска». І НІХТО так і не зміг тоді вкрати від нас Великдень! Відповідна просвітницька робота у більшості з нас велася й

удомо. В основному ця місія лягала на плечі нашим дідусям і бабусям, яку більшість із них виконали сповна. Тож, коли в Україні, й зокрема у моїй рідній Галичині, повіяло духом свободи і відновлення державності, ми були готові ще більше поринути у світ прадідівських традицій. Наша вчителька музики Галина Петрівна Юзюк на початку 90-х рр. на базі школи створює фольклорний гурт «Берегиня». Спільно з колегами Оленою Миколаївною Пашник та Марією Федорівною Кавацюк вони укладають прекрасні сценарії, де синтезують традиції гуцульсько-покутських сіл Ковалівки, Мишина та Семаковець. Художні постановки «Ковалівський Великдень» і «Ковалівське весілля», завдяки жертовній праці наших наставників, побачили на теренах Галичини, Поділля, Буковини й Кієва. Гурт займав найвищі призові місця, отримав гран-прі на Всеукраїнських фестивалях у Луцьку та Чернівцях. Але найголовніше, ми, учасники «Берегині», головню першого і другого її покоління, стали іншими. Ми увібрали в себе і назавжди зберегли у серцях щире відданість СВОЄМУ, поряд із глибокою шаною до наших вчителів! Особисто мене дух «Берегині» підтримує на чужині, особливо у час Великодня, і в пам’яті щоразу зринають слова однієї гаївки, яка народилася у діаспорі, а відтак через океан прилетіла в Україну, зокрема на мою рідну Івано-Франківщину, і там вкорінилася:

«Писаночко-голубочко,
Ти свячене яйце,
Нагадала на чужині
Своє рідне сільце.
На чужині замість дзвонів
То фабрика гуде,
Замість свічок із комінків
Лиш чорний дим іде.
Невесело на Великдень
В далекій чужині,
Та ніхто так не співає,
Як на Україні...»

¹ Мілан Кундера, «Викрадений Захід або трагедія Центральної Європи», ст.46, Львів, ВСЛ, 2025.